

Zaključci Međunarodne pregledne konferencije o napretku ostvarenom u implementaciji rezultata Briselske donatorske konferencije za saniranje posljedica poplava u Bosni i Hercegovini i Srbiji

Sarajevo, 28. septembar 2015.

Katastrofalne poplave iz maja 2014. godine, u Bosni i Hercegovini i Republici Srbiji su rezultirale ljudskim žrtvama, uništenom javnom, transportnom, komunalnom i privatnom infrastrukturuom, pri čemu su najranjivije kategorije stanovništva bile najviše pogođene.

Međunarodna zajednica je pokazala solidarnost, pružanjem hitne i humanitarne pomoći i organiziranjem Donatorske konferencije "Obnavljamo zajedno" u julu 2014. godine, na kojoj su delegacije iz više od 60 zemalja i 23 međunarodnih organizacija, kao i predstavnici civilnog društva i privatnog sektora obećali podršku Bosni i Hercegovini (810.5 mil €), Srbiji (995.2 mil €) i prekogranične aktivnosti (41.2 mil €), za prevazilaženje posljedica teških i razornih poplava.

Nešto više od godinu dana kasnije, u organizaciji Bosne i Hercegovine, Republike Srbije i Evropske komisije održana je *Međunarodna pregledna konferencija o napretku ostvarenom u implementaciji rezultata Briselske donatorske konferencije za saniranje posljedica poplava u Bosni i Hercegovini i Srbiji*.

Zaključci jutarnje sesije

Jutarnja sesija bila je posvećena prezentaciji ostvarenih rezultata na saniranju posljedica poplava i praćenju realizacije zaključaka briselske Donatorske konferencije u predhodnom jednogodišnjem periodu, kao i definisanja narednih prioriteta u Bosni i Hercegovini i Republici Srbiji.

Republika Srbija je dobrim dijelom realizirala proces sanacije šteta u ugroženim područjima i ostvarila visok stepen realizacije zaključaka briselske Donatorske konferencije, kao i angažovanja donatorskih i vlastitih sredstava.

Bosna i Hercegovina je ostvarila određen nivo rezultata u procesu sanacije šteta u ugroženim područjima i realizacije zaključaka briselske Donatorske konferencije, kao i visok nivo angažovanja donatorskih i vlastitih sredstava. Međutim, iskazana disproporcija između ukupno obećanih finansijskih sredstava na briselskoj Donatorskoj konferenciji i ukupno isplaćenih finansijskih sredstava ukazuje da u narednom periodu treba ubrzati proces realizacije sredstava, uključujući i grantove i kredite.

Obje zemlje su sada u fazi rekonstrukcije, koja za cilj ima i sprečavanje budućih prijetnji od prirodnih katastrofa, kao i ublažavanje negativnih efekata koje su poplave ostavile na stanje u njihovim ekonomijama.

Bosna i Hercegovina i Republika Srbija su istakle da su prevencija i preduzimanje mjera usmjerenih na smanjenje rizika od katastrofa prioritete aktivnosti u narednom periodu, za čiju realizaciju obje zemlje očekuju podršku međunarodnih partnera.

I pored ostvarenih početnih rezultata, u narednom periodu obje zemlje nužno trebaju nastaviti unapređenje sistema za zaštitu od poplava i upravljanja rizikom od poplava kroz dalju izgradnju kapaciteta, mehanizama i infrastrukture za smanjenje rizika od katastrofa, razvoj integriranog mapiranja rizika od poplava i sistema za rano upozoravanje na svim nivoima, kao i na intenziviranju napora na potpunom usklađivanju sa EU Direktivom o poplavama.

Istaknuta je potreba daljeg jačanja i razvoja efikasne regionalne saradnje, jer rijeke ne poznaju granice, a Bosna i Hercegovina i Republika Srbija pripadaju istim riječnim slivovima. Dvije zemlje će nastojati unaprijediti koordinaciju aktivnosti, naročito u oblasti najave i ranog upozoravanja, kako bi se efikasno borile protiv budućih poplava. Takođe, obje zemlje bi trebale nastaviti raditi na daljem poboljšanju standarda održavanja riječne infrastrukture, u skladu sa aktivnostima koje se provode u okviru Dunavske i Savske Komisije.

U skladu sa gore navednim ciljevima, Republika Srbija predložila je na Konferenciji da se razmotri osnivanje Regionalnog koordinacionog centra za upravljanje rizicima (Regional Disaster Center).

Privatni sektor, kao pokretač ekonomskog razvoja u obje zemlje, i dalje treba snažnu podršku međunarodnih finansijskih institucija i drugih donatora, kako bi se nadoknadili gubici prihoda vlada, stvorili uslovi za otvaranje novih radnih mjesta i ostvario prosperitet, posebno u oblasti malih i srednjih preduzeća. Takođe, i pored toga što su nadležne vlasti u obje zemlje olakšale finansijske i administrativne procedure, ostalo je još mnogo da se unaprijedi u ovoj oblasti.

U okviru socijalne dimenzije, tokom obnove i rekonstrukcije, može se reći da su najugroženije skupine stanovništva, raseljeni, djeca, žene, stari, invalidi i Romi bili u fokusu preduzetih napora, kako bi se izbjeglo dalje pogoršavanje njihove situacije. Istaknuto je da su obje zemlje pokazale visok stepen organiziranosti na obnovi stambenog fonda, pri čemu su pored sredstava obećanih na briselskoj Donatorskoj konferenciji, u značajnom obimu bila mobilizirana i druga donatorska, kao i budžetska sredstva.

Dalji nastavak sanacije stambenih jedinica oštećenih u poplavama i klizištima, kao i lakši pristup zdravstvenoj zaštiti i obrazovanju najugroženijih grupa stanovništva su oblasti koje zahtijevaju veliku pažnju u narednom periodu.

U dijelu koji se odnosi na transparentnost, odgovornost i efikasnost u korištenju pomoći, obje zemlje su uspostavile sisteme za transparentno praćenje mobilizacije i realizacije međunarodnih finansijskih sredstava za saniranje posljedica od poplava, putem javno dostupnih web stranica.

Konačno, obje zemlje su dostigle visok nivo saradnje i koordinacije sa i između donatora kroz redovnu razmjenu informacija i izvještavanje o aktivnostima na sanaciji štete od poplava. U Bosni i Hercegovini ova saradnja se odvija kroz redovne sastanke članova Foruma za koordinaciju donatora u BiH (DCF).